

کاربرد مد مفهومی در نمایش مسائل اجتماعی

صدف علی نیا ، سعیده خطائی

دانشگاه آزاد تهران جنوب ، aliniasadaf@yahoo.com

دانشگاه آزاد تهران جنوب ، s.khataei@gmail.com

چکیده

تا کنون ، تفاوت مد مفهومی و مد متعارف چندان مورد تحلیل قرار نگرفته ، زیرا کاروزان و طراحان مد در گذشته موارد مربوط به تحقیقات خود در زمینه ی فعالیت های مد را منتشر نکرده اند. با توجه به این قضیه ، امروزه کمبود منابع جهت مشخص نمودن محتوا و پایه کار برای طراحان مد ، مشکل ساز شده است. فرضیات مورد بررسی در این تحقیق ، تمایز مد متعارف از مد مفهومی ، ارتباط بین هنر مفهومی و مد مفهومی و هم چنین ارتباط بین مد مفهومی و مد متعارف می باشد. با استفاده از مد مفهومی به عنوان یک رسانه می توان مسائل اجتماعی را به شکل فیزیکی به اجرا درآورد و با توجه به این نکته ، این مقاله در جهت تحقق اهداف این کنفرانس گام برمی دارد. در این مقاله ، جمع آوری اطلاعات به صورت کتابخانه ای صورت پذیرفته و داده ها با رویکرد توصیفی-تحلیلی مورد بررسی قرار گرفته اند. در این تحقیق ، اصول مد متعارف ، مبانی مد مفهومی ، رابطه ی بین مد مفهومی و هنر مفهومی و در نهایت شیوه ی نمایش مسائل اجتماعی با تحلیل روند کاری طراح مد مفهومی ، حسین چالایان ، مورد بررسی قرار می گیرد. این تحقیق هم چنین مشخص می کند که مد مفهومی از مسائل بصری جهت انتقال ایده ها به مخاطب و زیر سوال بردن ماهیت و سرشت اصول متعارف مد استفاده می کند ، اما مد متعارف از مسائل دیداری تنها در حوزه ی مبانی زیبایی شناسی بهره می گیرد.

واژه های کلیدی

مد متعارف ، مد مفهومی ، فرآیند طراحی ، مسائل اجتماعی ، حسین چالایان .

مقدمه

در کشورمان، مد مفهومی از عمر کوتاهی برخوردار است و چندان شناخته شده نیست. ضمناً، گرچه مد مفهومی از اوایل دهه ی ۱۹۸۰ به بعد اثری قابل توجه بر دنیای مد داشته ، بر اساس اصول صنعتی یا آموزشی کمتر مورد بررسی قرار گرفته. بنابراین، گرچه بسیاری از طراحان مد مانند حسین چالایان به عنوان طراحان مد مفهومی شناخته شده اند، این قضیه که چه ویژگی هایی مد مفهومی را تعریف می کند، تقریباً ناشناخته مانده. در واقع طراحی مد و تمرین های ساختاری آن به ندرت در رشته ی مد مورد بررسی قرار گرفته است. علاوه بر این ، تعداد کمی از طراحان مد پیشینه و موارد مربوط

به فرآیند تحقیق و طراحی شان را منتشر کرده اند. به همین خاطر ، روش های مربوط به مد مفهومی مورد بررسی انتقادی قرار نگرفته اند. این تحقیق به طراحان مد کمک می کند تا محتوا و اساس فرآیند تحقیق و طراحی شان را مشخص نمایند. چرا که سوالات بسیاری برای طراحان مد مانند اینکه چه طور فرآیند تحقیق را مدیریت کنند و یا چه طور از نتایج تحقیقشان در فرآیند طراحی استفاده کنند ، پیش می آید.

فرنسیس باودات در کتاب *یوجی یاماموتو/اندن* [۱] ، *هازل کلارک* در کتاب *مد و هنر* [۲] ، *روزالیند کراس* در کتاب *سفر به دریای شمال* : هنر در عصر شرایط پست مدیوم [۳] و *کی دورلند/سپیکر و شارون ساداکو تاکدا* در کتاب *شکستن مد* [۴] ، رابطه ی بین هنر مفهومی و مد مفهومی را بررسی می کنند.

سوسانا فرنکل در کتاب *نظریه ها* : مصاحبه با طراحان مد [۵] و بردلی کوپین در کتاب *فناوری در مد* [۶] ، سارا موور در مقاله ی "نگاهی به پیشینه ی کاری حسین چالایان" [۷] و ای کینگ در مقاله ی "تشریفات تجدید شده" [۸] ، روند کاری حسین چالایان ، طراح مد مفهومی ، را بررسی می کنند.

جین مورلی در رساله ی "طراحی ، تمرین و فرآیند مد مفهومی" [۹] و شیرین عابدینی راد در کتاب *مد و لباس در قلمرو هنر مفهومی* [۱۰] ، مجموعه های تعدادی از طراحان مد مفهومی را بررسی می کنند.

در مورد نمایش مسائل اجتماعی با استفاده از مد مفهومی تا کنون تحقیقی به عمل نیامده است.

نوآوری این تحقیق در بیان شباهت ها و تفاوت های مد مفهومی و مد متعارف ، بیان ارتباط بین مد مفهومی و هنر مفهومی و شیوه نمایش مسائل اجتماعی با استفاده از مد مفهومی می باشد. هدف از نگارش این مقاله ، ایجاد منبعی برای طراحان مد می باشد تا بتوانند محتوا و اساس کار خودشان را با توجه به شباهت ها و تفاوت های بین مد متعارف و مد مفهومی ، تعیین کنند. این تحقیق هم چنین ، طراحان مد را با روش های نمایش مسائل اجتماعی با استفاده از مد مفهومی آشنا می سازد.

مد متعارف

قبل از بررسی مد مفهومی، باید متعارف را تحلیل نمود. روش های موجود در مد متعارف و مد مفهومی ، تنوع زیادی دارند و گاهی مرز